3-a Jaro. N-o 136 APERAS SEMAJNE 7. Majo 1927

ESPERANTO JE LA SERVO DE L' TUTMONDA PROLETARO

SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

REDAKTEJO: 14, avenue de Corbéra, Paris-12e Gvidanto: E. Lanty | SIDEJO de Ekzekutiva Komitato de SAT 23, rue Boyer, Paris-20e | ADMINISTREJO: Colmstr. 1, Leipzig O 27 Administranto: R. Lerchner

REVOLUCIO EN ĈINIA VILAĜARO

Depost kiam la provincon Kenanj okupis la revolucia Kantona armeo pasis nur 6 monatoj, tamen la revolucia procedo jam profunde efikas en la vilaĝaro de tiu provinco. La kamparanoj liberiĝas de centjara feŭda subpremado kaj konstruas novan ordon — socion.

La revoluciaj organoj en la vilaĝaro estas *kamparanaj unuiĝoj*, kiuj nun aperas kiel ĉefa forto kreita de ĉinia vilaĝa malriĉularo (dungitaj kulturlaboristoj, senkampaj vilaĝanoj aŭ farmantaj la teron de bienposedantoj kaj etkamparanoj.)

En la unuiĝojn nun penas penetri riĉuloj sed ili malsukcesas. Mezkamparanoj dume ne ludas en la unuiĝoj difinitan rolon, sed iom post iom ili enviciĝas en la revolucian movadon. La ĉiniaj bienposedantoj-feŭduloj rilatas al la unuiĝoj tre malamike.

En la tuta provinco Kenanj *kamparanaj unuiĝoj jam unuigas 2 milionojn da kamparaj familioj, do 10 milionoj da vilaĝa loĝantaro — t. e. duono el la tuta vilaĝa loĝantaro.*

La *Unuiĝoj* estas potencaj organizoj kaj nun praktike reguligas la tutan vivon de ĉinia vilaĝo.

1. Klasbatalo

La kamparanaj Unuiĝoj proklamas senindulgan batalon kontraŭ bienuloj. Inter kamparanaro estas populara moto: "Kiu posedas pli ol 1 hektaron, tiu estas konsiderata kiel bienulo". Sed ekzistas sufiĉe multe da bienuloj posedantaj 150 hektarojn. (Necesas atenti, ke en Ĉinio la tero estas treege fruktodona.) *La Unuiĝoj devigas la posedantojn raporti por kiaj bezonoj ili kolektigas impostojn.*

Estas gvidata senindulga batalo kontraŭ ega procentado.

Krom batalo ekonomia la kamparanunuiĝoj gvidas ankaŭ politikan. Ekzistas eĉ novaj punnormoj por bienuloj, nome: bienposedantoj kulpaj je krueleco estas punataj depende, de karaktero de krimo per:

a) Monpunoj por kulturaj bezonoj de la Unuiĝoj (ekz. en *Sjas-nsjanj* apud rivero Len-Ŝuj iu bienulo estis monpunita je 20 000 dolaroj.

b) Puno por komuna grenejo el kiu estas provizataj malriĉuloj.

c) Aranĝo tiel nomata "alta kapo"; t. e. sur kapon de krimulo oni metas altan paperan cilindroĉapelon sur kiu estas desegnitaj la krimoj. Kun ĉi ornamaĵo la kamparanoj kondukas la krimulon tra la vilaĝo.

d) Aresto kaj forsendo en urbajn malliberejojn. Estis okazoj, kiam Unuiĝoj postulis mortigon de krimuloj.

Estas tre interese, ke komence la kamparanoj agas "pasive", t. e. kelkmiloj da vilaĝanoj, organizite, kun orkestro alvenadis al loĝejo de bienulo kaj postulis malpliigon de impostoj, kaj tiel longe, kiom la posedanto ne cedas ili ne foriras kaj la bienulo devas ilin nutri dum la tuta tempo!

Multaj bienuloj forkuras en urbojn; aliaj penas efiki per timigado kaj trompo.

II. Memdefendo de kamparanoj

Kamparanunuiĝoj faras gravan laboron por reformigi la popolan milicion, kiu antaŭe estis je la dispono de la bienuloj. Nun ĝi plejparte estas je la dispono de la Unuiĝoj. Krom tio la Unuiĝ-anoj ĉie sin armas per pikiloj (longaj bastonoj kun feraj pikiloj).

III. Batalo por ekonomia pliboniĝo

Por plibonigi ekonomian situacion la kamparanunuiĝoj efektivigas jenon:

1. Malpliigo de prezoj je rizo (ĉefa nutraĵo). Estas atingita malpliigo je 50% (kompare kun pasinta jaro) per jenaj rimedoj:

2. Malpermeso eksporti rizon el malrikoltaj regionoj de Kenanj. 3. Malpermeso kaŝi rizon kun spekulaciaj celoj. 4. Superfluaĵojn vendadi nur en interna merkato. 5. Preztaksado. 6. Malpliigo ĝis minimumo je garantiaĵoj pro farmo. 7. Malpermeso al bienuloj depreni de vilaĝanoj la farmatan teron. 8. Kelkaj Unuiĝoj realigas la devizon "egaligo de terposedaĵoj". 9. Malaltigo je farmopagoj. 10. Oni devigas bienulojn plibonigadi la vojojn.

Se bienulo ne obeas al tiuj postuloj, li estas punata.

IV. Kulturkleriga laboro

Kamparanunuiĝoj devas prizorgi gravegan kulturan taskon.

Ĉe ĉiu Unuiĝo estas kreataj vilaĝanaj lernejoj. Je la 12-2-27 en tuta Kenanj estas 6867 kamparanunuiĝoj kaj estas organizitaj 4000 novaj lernejoj. Por novaj lernejoj estas utiligataj eklezíaj monimpostoj kaj ankaŭ impostoj je riĉuloj. Interese, ke novajn impostojn je riĉuloj la Unuiĝoj pravigas per tio, ke la analfabeteco de kamparanaro rezultas el longa politika kaj ekonomia subpremado flanke de la bienposedantoj.

Estas okazoj kiam por novaj lernejoj estas uzitaj lokaj temploj.

V. Kontraŭ malnova vivmaniero

1. La kamparanunuiĝoj senindulge batalas kontraŭ opiofumado (el kio tre malprofitas Anglio). Opiofumiloj estas brul-

igataj publike kaj la kulpuloj estas severe punataj per monpunoj.

2. Estas malpermesitaj hazardludoj (ostludo "maĝon" speciala ĉinia ludo kaj kartludoj k. a.)

3. Estas malpermesitaj pornografiaj spektakloj.

4. Por riĉuloj estas malpermesitaj tradiciaj luksaj festenoj.

5. Estas malpermesitaj luksaj karaj manĝaĵoj.

6. Estas gvidata akra lukto kontraŭ stratdiboĉado kaj eĉ riĉuloj konfesis, ke en ĉi direkto oni atingis efektivajn rezultojn.

VI. Rekonstruo de la administraparato

Malnovaj ŝtatoficistoj rilatas al revolucio plej ofte tre malamike, tial plejparte ili estas maldungataj kaj administra aparato rekonstruiĝas.

Kamparanunuiĝoj fariĝas fakte plej forta kaj aŭtoritata potenco en la vilaĝoj. Necesas konkludi, ke ĉinia vilaĝanaro travivas profunde revolucian periodon dum kiu disvolviĝas klasbatalo. Malnovaj tradicioj kaj formoj de vivmaniero estas farbalaataj kaj nova ordo estas kreata sur pli progresema bazo.

La 500-miliona popolo vekiĝis kaj ĝi venkos je batalo kontraŭ subpremantoj.

Laŭ letero de Ĝu-Sjan Czjan de 12-2-27 el Kenanj. Elrusigis *N. Korolev.*

Nacia gazetaro en Japanio

Scivolemaj turistoj, nun alveturantaj urbon Tokio aŭ Osaku, vidas palacojn, kiuj apartenas al diversaj japanaj gazetoj, kaj vole-nevole rememoras tiun tempon, kiam japanaj gazetistoj kun tamburoj kunvokadis sur stratoj popolamasojn kaj sciigadis al ili lastatempajn novaĵojn, legante laŭ arbaj kliŝegoj.

La unua gazeto aperis en Tokio en la jaro 1868. Ĝi estis presita nur sur unu folieto. Sed nun, ĉar japanoj estas tre laboremaj kaj energiaj, ilia gazetaro disfloras rapide; ĝi teknike similas al unuarangaj eŭropaj kaj amerikaj gazetoj.

En la jaro 1923 el 8 Tokiaj gazetoj 5 pereis dum la popola malfeliĉo: la tertremo. Dum la teruraj tagoj la gazetoj "Niĉi-Niĉi" kaj "Miaka" estis presataj per mimeografoj periode, post 5 tagoj gazeto "Ĥoĉi Ŝimbun" estis aperigata 4-paĝe, en 150 000 ekz.; kaj nun la lasta aperas en 3 000 000 ekz. ĉiutage.

La historio de l' japana gazetaro estas tre mallonga. En la jaro 1868 alveturinta germano Heko eldonis unuan japanan gazeton "Kagai Ŝimbun". En la jaro 1871 en Japanio ekzistis 35 gazetoj. Aperis vesperaj, matenaj, tagaj kaj aliaj eldonaĵoj, preskaŭ ĉiuhoraj. Ekzistis pure politikaj gazetoj, kiuj enhavis nur politikajn artikolojn, en kiuj forestis eĉ kroniko, ekzistis ankaŭ specialaj por abelkulturistoj, artistoj ktp.

La lokaj leĝoj pri gazetaro estas severaj. Antaŭ ol aperigi gazeton oni devas sciigi policon pri aŭtoraj nomo kaj adreso, pri enhavo kaj tendenco de lia artikolo; eldonisto devas antaŭpagi grandan garantisumon. Se en gazeto aperos nedezirata al polico informo, la sumo . . . malaperas.

Per plej malagrablaj klopodoj kaj devoj estas ŝarĝataj kompostistoj kaj presistoj. Por kompostado de la gazetoj oni bezonas pli ol 6 000 diversajn signojn, kaj por libroj — preskaŭ 10 000! En ĉiu presejo oni laboras tutan tagon senripoze. La laboro ne similas al la eŭropa. La ĉambrego, la muroj estas plenkovritaj per kestetoj kun kompostsignoj. Ĉe multaj serioj de tiuj signoj laboras apartaj specialistoj, kiuj staras sur ŝtuparoj apud la muroj, donante al kompostistoj necesajn literojn.

Por artikoloj skribitaj en antikva ĥina lingva skribo, laborantaj specialistoj tuj faras el arbo literojn, se ili mankas.

Interesa detalo: kompostistoj ricevas tre bonan salajron, proksimume 10—12 dolarojn ĉiutage, dume la ĵurnalisto ricevas la malplej grandan . . .

Laŭ *"Ruĝa gazeto" — Paŭlo Poniŝevski.*

TAGO EL MIA VIVO

En n-o 125—126 de "Sennaciulo" K-do H. Stay proponis ke nia gazeto aperigu serion de tiaj artikoloj, ebligontaj al niaj diverslandaj legantoj pli proksime ekkoni kiel vivas la proletoj en diversaj lokoj.

La propono ŝajnis esti interesa al kelkaj K-doj sendintaj al ni la "tagojn el sia vivo". Ilia komuna trajto: simpleco, preskaŭ naiva, manko de fanfaronemo, de arteco.

El la ĉi suba tago oni ekscios kiel vivas ordinara sovetia ruĝarmeano.

Mi estas ruĝarmeano, havas 24 jarojn, estas senfamilia kaj okupas oficon de l' objekta librotenisto en mastrum-parto ĉe la stabo de l' artileria taĉmento 21, — arme-parto staranta en Tomsk, urbo en Okcidenta Siberio sur rivero Tomj, al fluaĵo de la Siberia riverego Obj. Antaŭ la milit-servo mi ŝipveturadis laŭ tuta Obj, sur vaporŝipoj, servante en akva transporto. Klimato de nia regiono estas tre malvarma: lastvintre estadis ĝis —48° C kaj nun estas —25, —30°. Nia artileria urbeto staras sur bordo de Tomj ekster la urbo. Mi loĝas en ĝi en aparta ĉambreto, proksime de la kazernoj. Mi ellitiĝos je la 7-a—7.30 h. laviĝas kaj kuras trans la korton al nia komuna manĝejo por trinki teon. Poste mi iras al stabo. Kvankam ni devas labori de la 9-a horo, plej ofte mi komencas la laboron pli frue. Mi faras diskonton de movado de ĉiuj objektoj kaj laboras ĝis la 12-a. Poste mi tagmanĝas kaj ripozas 1 horon. De la 13-a ĝis la 16-a mi ree laboras kaj poste, vespermanĝinte mi iras en vesperan lernejon por plenaĝuloj, kie mi lernas. Lastatempe en Sovetio oni povas vidi celadon de l' Laborulаro al kleriĝo kaj tion tre helpas la vesperaj lernejoj dissemitaj sur la tuta surfaco de Sovetio. Nia lernejo havas pli ol 200 lernantojn kaj krome en alia parto de l' urbo ĝi havas ankoraŭ filion. En ĝi estas 3 grupoj. La lecionoj daŭras de 18.30 h. ĝis 21.40 h., sed por veni en la lernejon mi devas marŝi 2 kilometrojn dum 25 minutoj. Ofte mi kuradas en la lernejon sur skioj. En la lernejo mi lernas en la 2-a grupo kaj ripetas matematikon (3 horoj semajne), literaturon (3 h.), sociologion (3 h.), kemion (3 h.) kaj natursciencon (1 h. 30). Lerni por mi estas sufiĉe facile, ĉar mi jam lernis en 1914 ĝis 1921 jaroj, nur multon jam forgesis. Multaj lernantoj studante post labortago, finas la lernejon kaj preparas sin al lernado en Supera Lernejo (Universitato aŭ Instituto). Interalie en nia lernejo mi instruas esp-on kaj gvidas la internacian korespondadon. Veninte je la 22-a hejmen mi ofte sidas kaj skribas leterojn, ĉar mi havas pli ol 30 korespondantojn en la tuta mondo, kaj ĉien semadas la veron pri nia soveta lando. Plejmulton da leteroj el eksterlando mi tradukas

kaj enpresigas en niaj muraj kaj urbaj gazetoj. En tagoj liberaj de lecionoj (sabato, dimanĉo kaj lundo) mi vespere skribas aŭ instruas en aliaj kursoj aŭ iras en kinematografon aŭ teatron, senpage kiel ruĝarmeano. Mi enlitiĝas ordinare je la *23—24*-a, sed iafoje mi sidas ĝis 1—*2*-a kiam mi deĵoras en la stabo.

V. Belogorcev (7495), Tomsk.

Ĉu 8-hora labortago en Holando?[1]

Demonstracia Kongreso en Hago (Holando) de la N. V. V. (Nederlanda Federacio de Meti-unuiĝoj).

Multaj el niaj samideanoj neholandaj ofte opinias ke Holando estas la lando "superfluata de lakto kaj mielo". Konate ja estas ke la holanda registaro akceptis en la danĝerplenaj tagoj dum 1918/19, post la revolucio en Germanujo, la 8-horan laborleĝon. Sed pli malmulte konate estas ke oni faris aldonon al tiu leĝo ebligante, ke la aplikado de la leĝo restu en la mano de l' Ministro de Laboraferoj kaj ke nur kelkaj grupoj de laboristoj ĝuu la leĝan protekton, kiu oferas la 8-horan labortagon.

Por la grupoj neprotektataj, la N.V.V. organizis la 12/13-an de marto demonstracian kongreson, por ree atentigi la registaron kaj burĝajn rondojn, ke inter la laboristoj ankoraŭ forte kaj grave regas la volo akiri 8-horan labortagon. Ĉi tiu kongreso fortege montris, ke estas necese ke la labortempoj pliboniĝu kaj ke en diversaj metioj la ekspluatado de la laboristoj rilate la labortempon estas turmentiga.

Ĉu estas kredeble, ke en la butikoj en Holando ekzistas labortempoj de pli ol 90 horoj semajne? Ĉu estas kredeble, ke estraro de fakunuiĝo en la ĉefurbo dum unu semajno konstatis ke la leĝo estis neobeita 700 fojojn. Ke ankaŭ en la rondoj de la oficejistoj ekzistas labortempoj, por kiuj reguligo nepre estas tuj necesa kaj ke ekzemple en kelkaj grandaj bankejoj ofte nelimigita estas labortempo de la kontoristoj.

Pli terura estas la situacio inter la transportlaboristoj. Oni konstatis, ke la maristoj (ferdekpersonaro) laboras dum 84 horoj semajne, ke sur la fiŝboatoj sinsekve dum 20 horoj estas laborate, ke motoristoj havis laborsemajnojn de pli ol 100 horoj, ke en la enlanda ŝipmetio regas la sama ekspluatado.

Multe da senutila ĉagreno...!

Sur la ŝipoj uzataj por la fiŝkaptado infanoj de 13 ĝis 18 jaroj estas devigataj labori dum 30 horoj seninterrompe. En Amsterdamo la kelneroj laboradas 70 ĝis 80 kaj ofte 90 horojn, dum la kuiristoj oficas dum 70—90 horoj semajne. Ĉu estas tolereble ke estas bufedgardistinoj, kiuj oficas dum 94 horoj kaj ke la hotelpersonaro havas unu liberan tagon dum 6 semajnoj.

Sed pli terura ol la ĉi supre cititaj labortempoj estas la sklava laboro de la kamparaj laboristoj. La faktoj menciitaj dum la kongreso estas preskaŭ nekredeblaj.

En la kampara metio oni laboras de tagiĝo ĝis vespero; en la brutara branĉo 3500—4000 horoj pojare. Granda parto de la laboristoj laboras 7 tagojn semajne.

La brutaro estas leĝprotektata sed la homoj? Estas homoj, kiuj sin fordungas la 1-an de januaro kaj ne ĝuis unu liberan tagon ĝis la fino de la jaro. Kaj terenkurbitaj je rilate juna aĝo kamparaj laboristoj montras ke ilia laboro estas tro longedaŭra kaj troega.

Hontege! iu elvokis el la kongreso kaj vere hontego estas ke gravedulinoj faras kamparan laboron ĝis ili en akuŝaj suferoj estas hejmveturigataj sur ĉaro. Hontege estas, ke laboristoj jam devas komenci je la 3-a matene kaj laboradas ĝis vesperiĝo. Oni rakontis pri gepatroj ambaŭ devigataj komenci la laboron je la 5-a matene, ke ili kunprenas la infanojn, kiuj ne povas resti solaj en la domo. Pri infanoj, kiuj antaŭ kaj post la lernejo faras laborsemajnojn de 30—50 horoj. Ĉu estas strange se tiaj infanoj dormas dum la lernado kaj restas stultuloj dum ilia tuta vivo.

Kaj nek la registaro nek la parlamento opiniis necesa, ke por tiu grupo ankaŭ la laborleĝo validu. Kaj el la kongreso ekvenas krio de ĉagreno pri tiu nezorgemo kaj forte sonas la vorto de la prezidanto de la N. V. V.:

"Ĉi tiu kongreso nun ankoraŭ estas demonstracio; la laboristoj holandaj zorgu ke la sekvonta kongreso estu kongreso de minacado."

[1]) En antaŭa numero de "Sennaciulo" oni legis samtitolan artikolon. La nun legota ĝin kompletigas per multaj, bedaŭrinde veraj, faktobildoj.

EL MONGOLIO

1. Inter la ĉefurboj de Mongolio (Ulan-Bator) kaj de Burjatio (Verĥneudinsk — ĉe lago Bajkal) en nuna jaro funkcias regule du poŝtaeroplanoj. En pasinta jaro funkciis nur unu aeroplano. Dezerto Gobi en nuna vintro havis neordinare grandajn frostojn kaj neĝon, kiuj tre malhelpis funkciadon de aŭtomobiloj kaj de kamelkaravanoj inter Ulan-Bator kaj urbo Kalgan (ĉe Pekin) kies distanco estas 1000 kilometroj.

2. Sovetiaj regnaj komercorganizoj nature estas nek profitegemaj nek trompemaj kiel la privataj. Mongoloj tion komprenis kaj tial preferas komerci kun ili, ne kun privataj komercistoj—angloamerikaj kaj ĉinaj.

Strato de urbo MAJMAĈEN — tipa malnova urbo de Mongolio kun ĉinaj vendejoj. Urbanaro de Mongolio egalas nun 22% de la tuta loĝantaro de Respubliko. La urboj moderniĝas kaj pli kaj pli akceptas internacian aspekton.

Tial la kompara stato de l' komerco inter Mongolio kaj Sovetio nun jam atingis la ĝismilitan (en la jaro 1914 el Rusio oni eksportis por 8 427 000 rubloj). En lastaj monatoj de pasinta jaro finis sian ekziston 60 ĉinaj firmoj kaj 2 plej grandaj anglaj firmoj, kiuj komercis en Mongolio. Pli kaj pli disvolviĝas tra la lando kreita de mongolia registaro en la jaro 1923 regna kooperacio. Ĝi sukcese konkuras kun privatuloj kaj kiel vi vidas pli kaj pli anstataŭas ilin.

3. En la jaro 1921 estis organizita speciala scienca komitato por esplori Mongolion. La Komitato havas propran muzeon kun zoologia, etnografia kaj mineralogia fakoj; (aparte rimarkindaj estas en ili la specimenoj de mongoliaj topazoj[1]) kaj minkarboj, kaj pentraĵoj de mongolaj pentristoj).

Mongola registaro donis por la muzeo palacon de mortinta en la jaro 1922 lasta mongolia monarĥo Bogdo Gegen. Post ĉiuj necesaj preparoj en nuna februaro ĉi palaco estas inaŭgurita kiel Nacia Mongolia Muzeo.

Nun mongoloj vizitas ĝin ne por admiri sian surteran dion (mongolan papon[2]), sed por miri siajn pasintajn superstiĉojn kaj multnombre ekspozitajn naturajn riĉaĵojn de sia lando.

4. La 23-an de marto en Ulan-Bator profunioj kaj lokaj sovetianoj organizis 3 kunvenojn, kies rezolucioj salutis ĉinian liberigan movadon kaj ĉinian popolarmeon pro okupo de Ŝanĥaj. Konformaj

[1]) En marto apud Ulan-Bator M. K. estas trovita malofta ekzemplero de orkolora topazo, kiu pezas ĉirkaŭ 3700 gr.

[2]) Ĉu vivas ankoraŭ surtera dio de eŭropanoj en Romo?

saluttelegramoj estis senditaj al Ĉinia revolucia partio Gomindan kaj al laboristoj de Ŝanĥaj. — Novo venke militiras tra nuna Mongolio kaj Malnovo pli kaj pli serĉas kaj trovas rifuzon en Muzeoj.

Maksim Krjukov.

EL ANGLIO

Kelkaj detaloj pri la nunaj kondiĉoj en la minejoj de Lancashire

Iom post iom la glitrubandeg-sistemo adoptiĝas en ĉiuj minejoj. Ĉi rubandegoj situas ĉe la karbmuro kaj funkcias preskaŭ senĉese, portante la karbon for de la hakfosisto ĝis la vagonoj en kiujn ĝi ŝutadas la karbon.

Ĉi mekanikigo de la minejo signifas mekanikigon de la ministo mem, ĉar kiel maŝino li devas labori seninterrompe surŝovelante la karbon sur la rubandegon, dum la ŝvito faladas de la vizaĝo kaj fluas malsupren de la korpo kvazaŭ ĝi estus pluvo.

Same kiel diris SAT-ano *2295* pri la laŭkvanta salajro de la Vestfaliaj ministoj, ankaŭ en Anglio oni ĝenerale pagadas laŭ kvanto, sed se la karbministo ne povas elfosi sufiĉe da karbo por gajni sufiĉan salajron, li ricevas la minimuman salajron. Tamen, dum la ek-enkonduko de glit-rubandego oni devigas la ministojn laborantajn per tiu rubandego surŝoveli sur ĝin tiom da karbo, laŭeble sen la interkontrakto pri laŭkvanta prezo. Dum tiu tempo oni kutime pagadas la tiel nomatan "nenormalan" salajron, kiu estas iomete pli alta ol la minimumo. Pro tio, kiam la ministoj postulas laŭkvantan prezon po tuno, tiam la estro, antaŭe konstatinte la eblan kvanton produktotan, fiksas tre malaltan prezon, kiu devigas la ministojn laboregi sklavaĉe por gajni almenaŭ iomete pli multe ol la "nenormalan". Mi apartenas al la dua kategorio citita de K-do *2295*, tio estas tiu, kiu ŝovele plenigas la vagonetojn kaj ilin puŝadas ĝis ĉefa transportvojo. Mi kaj mia kunulo laboradas supre de deklivo, progresante ĉiam supren. Tial la puŝado de malplenaj vagonetoj, aŭ la tirado supren per manfunkciigata turnotirilo estas treege peniga laboro. La temperaturo estas varmega, kaj, kvankam ni laboradas de la sepa matene ĝis la tria posttagmeze, tamen ni restas subtere preskaŭ dek horojn t. e. de la sesa ĝis la dudek minutoj antaŭ la kvara posttagmeze pro la distanco inter la karbomuro kaj la ŝakto.

Tamen, mi ne perdas la esperon, ke baldaŭ la Laboristaro forgesos la ĉevalvetkurojn kaj aliajn kontentigilojn, kaj serioze penos, forskui la sklavĉenojn, kiuj nin katenas; eble oni konstatos la potencon akireblan per unueco kaj edukado kaj leviĝos kontraŭ la plej abomenindaj parazitoj, kiuj rampadas sur la tero — la kapitalistoj.

W. Henthorna (7382)

Ne vere!

En n-o 131—132 de "Sennaciulo" SAT-ano n-o 55 demandis en artikolo „Ĉu vere?" ĉu en Sovetio ĉiu devas senĉapeliĝi, kiam iu muzikistaro ludas Internacionalon. La ĉi suba artikoleto respondas ĉi demandon.

Kiajn stultaĵojn disvastigas la burĝa gazetaro pri Sovetio! Estus interese scii kiu gazetaĉo tion ĉi skribis.

Neniu leĝo malpermesas ja en Sovetio aŭskulti la Internacionalon kun ĉapelo surkape. Neniun oni "mortigas aŭ bruligas" pro tio. Tamen ĉiuj civitanoj senĉapeliĝas propravole, sen iu ajn devigo, tuj kiam eksonas la unuaj notoj de ilia ŝatata himno. Kial do ili tion faras? Ĉu pro timo? Ne! Sed la sento de tutmonda laborista solidareco, la rememoro pri la grandaj, gloraj tempoj de klasbatalo, kiam akompanate de l' sonoj de Internacionalo la proletoj mortadis aŭ venkadis, — jen kio movigas nian manon, kiam ni ekaŭdas la belan melodion. Ne estas do ordono, ne estas leĝo, estas nur elementa, preskaŭ aŭtomata impulso provokanta tiun ĉi geston. K-do 55! Kion "sklavecan" kaj hontindan vi trovas en tiu ĉi libera movo? . . .

Senpartia ruĝarmeano *S. Voroncov.*
SAT-ano 9741.

CENT PANOJ

De *Sven Oljelund*

Iam okazis, ke riĉa bienulo transdonis maldensejon en sia arbaro al malriĉa viro, kiu senhava alvenis la regionon. La malriĉulo ekkulturis la teron, elrompis ŝtonojn, arbostumpojn kaj radikojn, portis ilin for el la kampo, plugis, erpis kaj poste semis sekalon.

La ĉielo, kiu kun kontenteco rigardis la laboron de la diligenta viro, estis favora kaj lasis mildan pluvon akvumi la teron, kaj la suno ŝutis sian vivdonantan varmon sur la humon por rekompenci la malriĉan viron por lia diligenteco. Kaj, jen vidu, tre granda miraklo okazis! La grajnoj ĝermis kaj krevis, longaj, flekseblaj trunketoj majeste supren leviĝis. Kaj la spikoj pleniĝis pezaj, flaviĝis kaj brilis en la suno kiel oro.

Tiam la malriĉa viro ekĝojis: la faritaĵo de tiaj manoj, kiun benis la ĉielo, donos al li panon.

Kiam estis maturiĝinta la sekalo, li ĝin falĉis, draŝis kaj tiris al la muelilo. Fariĝis nur unu kaj duono da hektolitroj, sed verŝajne ĝi sufiĉos por la vintro. Fiere li tiris sian ĉareton: mem li ekkulturis kaj plugis, semis per ama mano kaj erpis, vidis kreskadi la grenon kaj ĝin falĉis — baldaŭ li estis manĝonta sian propran panon.

Kiam la muelilo muelis kaj la muelisto prenis sian tributon, restis al la viro nur unu sako da farumo kaj saketo da brano. Kun ĝi li iris hejmen. Kaj afabla sinjorino de najbaraĵo bakis el lia farumo cent bonodorajn panojn.

Kaj la viro estis fiera kaj kontenta.

Sed antaŭ ol li estis manĝinta la unuan panon el la jara rikolto, sin prezentis la bienulo.

— Mia amiko, li diris, kiam vi senhava alvenis la regionon, mi kompatis vin kaj transdonis al vi mian teron. Mi ne volas nepre postuli farmopagon sed donas al vi okazon montri vian dankemon. Donu al mi dek el viaj bonodoraj panoj!

Kun malgaja sento pagis la malriĉulo sian ŝuldon de dankemeco donante al la bienulo dek panojn.

Kiam estis irinta la bienulo, la pastro transpaŝis la sojlon, salutis pacon de dio kaj diris: — La sinjoro, kiu estas la donanto de ĉiuj bonoj, pli ol abunde rekompencis vian diligenton. Mi preĝadas por vi ĉiuj la dion pri riĉa rikoltaĵo; donu tial al mi dek el viaj belaj panoj, kaj vi spertos la feliĉegon de la donado, ĉar kiu donas, tiu ricevos.

La malriĉa viro, kiu en sendanka forgeso ne pripensis, ke la pastro en la ŝvito de sia frunto dum la tuta somero alvokis dion pri pluvo kaj sunlumo sur lian kampeton en la arbaro, rapidis kun peza koro por ripari la malzorgaĵon. Kaj la pastro forpaŝis kun siaj dek panoj.

Apenaŭ la pastro estis ekster la pordo, ĝi ekknaris malfermate de la preĝeja pedelo, kiu sin klinante eniris.

— Bonan tagon, li salutis, bruante kiel krevita orgenvoĉo, bonan tagon. Mi iradas por kolekti la kutiman tributon: dek sekalajn panojn kaj dudek funtojn da fojno. La fojnon vi povas veturigi al la korto mia — sed la panojn mi mem prenas, la belajn panojn.

La malriĉa viro malsereniĝis pro kolero, sed ĉar li ne kuraĝis spiti la superulojn li transdonis la panon kun moke troigita ĝentileco.

— Dankon kaj adiaŭ, diris la preĝejpedelo, bonvenanta al la preĝejo!

Malbenante komencis la malriĉulo kalkuli la panojn. Restis sepdek, sed la vintro havas pli ol sepdek longajn tagojn . . . Kion li nun havas por sia laboro! Kaj kiom da tributoprenantoj restas ankoraŭ, kiuj havas laŭleĝan rajton postuli imposton? Apenaŭ li pensis ĝis fino tiun ĉi penson, enpaŝis la vokto (ia kontrolanto) aroganta kaj ordonema.

— Mia bona viro, li diris, vi devas pagi vian imposton al la polica institucio, kiu prigardas vin, defendas vin je vivo kaj korpo, konservas la ordon, forigas de la vojoj kanajlaron kaj popolaĉon kaj ŝirmas vian domon kontraŭ ŝtelistoj. Donu al mi dek el viaj freŝaj, alloge bongustaj panoj, kaj dum la venonta jaro ni patre vin ŝirmos kaj ĉiam atentos, ke justeco estu al vi.

La malriĉa viro ne kuraĝis kontraŭi al la reprezentanto de l' justeco, sed transdonis dek panojn, dum li en sia sento estis scivola, ĉu la vokto lin bonvenigos al la malliberejo, kiel la preĝejpedelo lin invitis al la preĝejo.

Tamen li foriris kun sia akiraĵo, ne dirante eĉ unu vorton kiel dankon.

(Daŭrigota.)

SENNACIULA SPORTA PAĜO

Kien vokas la sportula devo?

Laborista Sportasocio de Finnlando okazigos ĉi jare la 16—19-an de junio en Helsinki sian Unuan Asocifeston. Laŭ la programo, kiu jus aperis en esperanto, rajtas partopreni:

1. membroj de la sekcioj de Socialista Laborista Sportinternacio LSI kaj anoj de Ruĝa Sportinternacio RSI laŭ la decidoj de la Pariza kongreso;

2. laboristaj sportuloj per rekomendo de iu centra laborista organizo de koncerna lando el landoj, kiuj ankoraŭ ne havas laboristan sportasocion apartenantan nek al unu nek al alia sportinternacio ktp.

Finnlanda TUL jam ĉiam bone subtenis niajn klopodojn al enkonduko de internacia lingvo, do ni profitu la okazon por danki al ĝi per multnombra partopreno.

La esperantlingva programo de la festo senpage estas sendata al ĉiuj interesuloj; oni mendu ĝin ĉe administrejo de SAT.

Same ni ankaŭ denove atentigas pri la "II. Ĉeĥoslovaka Olimpio en Praha" pri kiu jam aperis, kelkaj atentigoj en Sennaciulo.

Estus utile, ke partoprenontoj jam nun sendu al mi informon pri sia intenco.

Sendu materialon por nia Sennaciulo Sporta Paĝo al K-do **Ad. Wendt, Leipzig O 27, Lange Reihe 11a.**

*

Kontraŭ korpokulturaj kripligoj

Feliĉe la tempo, kiam korpokulturo estis kontraŭstarigata al higieno forpasas; teoriaj adeptoj de tiu absurda kontraŭstarigo restas ĉiam pli kaj pli malmultaj.

Tamen, klara kompreno de tio, ke ĉefa tasko de korpokulturo estas sanfortigo, pligrandigo de l' laborkapableco kaj defendkapableco, ĝis nun ne ekzistas. Ne tre malofte korpokulturo, t. e. korposanigo limiĝas per nura sporto, kaj en sporto oni vidas nur celon, nepre fari rekordon, ktp.

Lastatempe tiu malutila tendenco estas observata en bokso. Certe oni ne devas nei la signifon de bokso, kiel metodo de "atako kaj defendo". Sed oni devas protestegi kontraŭ propagando de besta lukto en vastaj masoj, kontraŭ rompigo de nazoj, mortigaj batoj ktp. Febra pasio de ĉeestantaro al tiu sporto havas sendube patologian karakteron (ne senkaŭze, laŭ interesa Leningrada enketo, ĉiuj krimaj elementoj — ŝtelistoj rabistoj k. s., eldiris por plej vasta propagando de boksaj metodoj).

Tiuj malbonaĵoj estas ankaŭ observataj en bestaj metodoj de tia disvastigata sporto kiel piedpilkludo. Al ĉiuj korpokulturistoj de Moskvo estas bone konata okazo, kiam al juna komunisto dum piedpilkludo, oni disspecigis renon (por elfrontigi lin kiel kontraŭlon). Rezulto: medicina operacio kaj la talenta junulo fariĝis invalido. Ŝajnas, ke skiosporto estas tre utila por ĉiuj aĝoj, sed jen okazis: en urbo Samara estis organizita skiotrakuro. Hazarde oni ne volis atendi pli bonan veteron. Rezulte unu el la partoprenintoj mortfrostiĝis, la dua mortis pro krevo de bronkoj, kaŭzita per superlaciĝo. Tiele estas venĝata malŝato al "higieno" eĉ en la plej senkulpaj sportoj. Kiamaniere eviti tion?

Unue, oni devas elradikigi ĉian absurdan kontraŭstarigon al higieno, malĝustigon de korpokulturo. Due, plifortigi medicinan kontrolon, precipe en konkuroj. Trie, plifortigi la observon de sportjuĝistoj. Korpokulturo nur devas alporti utilon kaj en neniu okazo konduki al kripligoj, mortoj kaj disvolvado de bestaj instinktoj, abomenaj al nia socialista konstruo.

Artikolo de K-do *Semaŝko,* komisaro de popola saneco en "Isvestija".

Historio kaj evoluo de la sportmovado laborista en Germanio

(Daŭrigo[1])

La duan rangon laŭ aĝo kaj membraro okupas.

"Laborista Biciklula Asocio Solidareco"

La fondiĝo okazis en 1896 en Offenbach a. M. kun 467 membroj. La asocihistorio radikas en la 90-aj jaroj, kiam en la konstrumaniero de bicikloj plenumiĝis granda renverso kaj la altciklo anstataŭiĝis per malaltciklo. Jam en 1893 kunvenis la 1-an de okt. en Leipzig ciklistoj por fondi asocion. Singardeme oni elektis por la gvidantaro la nomon "Agitkomitato de l' laboristaj cikluloj", sed oni ne kalkulis kun la saksa unuiĝleĝo, kiu ne permesis politikan organizon de lab. cikluloj, kaj la likvido de la asocio jam estis ordonita antaŭ ĝia ekfunkcio. Kuraĝe oni denove kunvenis en 1894 la 13-an kaj 14-an de majo en Berlin kaj laŭ la spertoj de Leipzig nun fondis asocion kun fidinda sistemo. Sed el ĉi organizformo ne rezultis iu grava kaj nur la kongreso en 1896 kreis la asocion "Solidareco" en ĝia hodiaŭa bazo. Tiu ĉi praktikas ĉiujn manierojn de la ciklado, sed vetveturadon ĝi permesas nur ĝis 50 km. La nombro de la asocianoj estis en: 1895 — 467; 1900 — 6 500; 1910 — 125 000, tiam ĝi falis al 75 185 en 1914 kaj post la milito ĝi nur havis 22 461, sed nun en 1926 ĝi kalkulas 200 000 membrojn en 5 000 lokoj. La asocio posedas tri loĝodomojn kvaretaĝajn, unu grandan produktejon de pli ol 2000 m² en kiu oni povas fabriki 30 000 biciklojn jare. Gravaj momentoj estas: 1898 fondiĝo de akcidentkaso. 1904 enkonduko de firma organizado, kiu permesas en ĉiu loko nur unu unuiĝon, kaj en grandurboj la fondiĝon de taĉmentoj. 1906 kreo de mortint-subvencio. 1910 aĉeto de la ekzistanta produktejo "*Frisch Auf*", kiu estas la bazo de la hodiaŭa fabriko. 1924 oficigo de asocia sportgvidanto kaj kreo de unuecaj direktivoj kaj reguloj por la konkuroj.

"Laborista Asocio de la Naturamikoj" fondiĝis en 1895 en Vieno kun la celo konduki Laboristaron for el la grandurboj al libera naturo por tiel akceli korpan, mensan kaj moralan fortiĝon de l' Proletaro. Ĉi celon oni atingas per aranĝado de migradoj, konstruigo de libertempaj domoj kaj ŝirmdomoj, aranĝo de vojaĝoj kaj okazigo de natursciencaj ekspozicioj kaj kursoj. La asocio nombris ĉe la fondiĝo 160 membrojn kaj atingis sian altpunkton en 1920 kun 200 000 kaj hodiaŭ ĝi havas ankoraŭ 150 000 el kiuj 70 000 estas en Germanio. En Germanio ĝi posedas 153 libertempajn domojn kaj rifuĝejojn kaj bone akiris la simpation de la publiko.

"Laborista Atletula Asocio" fondiĝis en 1906 en Berlin pro la manko de propra asocio kaj ĉar en la burĝa movado ĉiam pli kaj pli kreskis la sporta personkulto kaj senmoraleco de la premiosistemo. Ĝi praktikas pesillevadon, lukton, boksadon, *ĝiu-ĝitzuon,* artistikon kaj malpezatletikon. Membrojn ĝi havis en: 1914 — 7 000; 1923 — 5 000 kaj 1924 55 000 sed nun malgrandiĝis al 43 000, kiel sekvo de la ekonomia mizero. La sidejo de la asocio kaj la asocia domo kun vendejo por sportaĵoj troviĝas en Magdeburg. Proprajn sportejojn eble posedas 100 unuiĝoj. Asocilernejo estas konstruata en Frankfurt a. M. En 1912 oni oficistigis prezidanton kaj en 1925 sportteknikulon. Krom tio ankoraŭ kelkaj viroj kaj virinoj laboras por la bono de la movado.

(Daŭrigota.)

[1]) El la n-o 129—130 de "S-ulo".

Noto de la Redakcio.

Ĉu "biciklisto", "pafisto" aŭ "biciklulo" "pafulo". Ni lasis ĉi lastajn vortojn en la manuskripto de l' aŭtoro. Tamen ni kredas ke estus preferinde diri "biciklisto". La sufikso "-ist" ne signifas ja nepre la ĉefprofesion, ankaŭ la flankajn okupojn ĝi povas esprimi. Ĉu multaj **esp-istoj** *sin okupas profesie pri esp-o? Aliflanke la biciklo ja ne estas* **eco** *de persono (kiel boneco estas la eco de l'* **bonulo**). *Krome "biciklisto" estas pli internacia ol "biciklulo". Kion vi pensas pri tio, Kamaradoj?..*

TRA ESPERANTIO

Ĉe la laboruloj.

ANKORAŬ FRUKTOPROMESA KAMPO POR APLIKADO DE NIAJ FORTOJ

Ĉi-suba artikolo estas prenita el la centra organo de Sovetlandaj sendiuloj "Bezbojnik" (Sendiulo). La gazeto ĝenerale favoras esperanton kaj SAT-on, almenaŭ, preskaŭ ĉiujn ateismo-materialojn el "Sennaciulo" ĝi represigas sur siaj paĝoj. La prezentata al atento de la SAT-anaro tradukaĵo el "Sendiulo" estas ekzemplo de la venka esperanto-marŝado post la limojn de nura gazetlaboro, profunden en la vivagadon de ateistaj organizaĵoj mem de USSR.

Sovet- kaj alilandaj Gekamaradoj devas turni sian atenton je liberpensulaj rondoj, soifantaj nian helpon. En tiuj-ĉi rondoj ni havos certan sukceson.

N. Fedotov (3736), Ŝaĥty.

La ĉeloj de SAT en la ruĝa armeo

(N-a ĥemia bataliono)

Antaŭ 1½ jaro nia ĉelo de S. A. (Sendiul-Asocio) disvolvinte larĝe la laboron interne de la bataliono, estigis pere de siaj ruĝarmeanoj (malmobilizitoj) ligon kun kamparo kaj ekfunkciigis tie kontraŭreligian propagandon per interkorespondado kun kamparanoj. Tiutempe ni kredis, ke ĝi estas treege vasta skalo de la laboro.

Sed jen antaŭ 9 monatoj en nia "anguleto de sendiuloj" ĉe la klubo aperis flugfolio kaj letero en malkomprenebla lingvo, kaj apud ili — traduko. Ĝi estis flugfolio de Hamburgaj (germaniaj) sendiuloj, entenanta la lozungon "Foriru el la preĝejo!", kaj letero de Hamburga junulorganizo liberpensula *en la internacia lingvo Esperanto.*

Tiele ni elpaŝis sur la internacian kampon de la laboro.

Nia interkorespondado fortikiĝis, kaj ni havas jam kvin leterojn de eksterlandaj sendiuloj. Kiam ni estis skribantaj al ili leterojn, la korespondado ŝajnis esti senfina: necesis antaŭmeti al la K-doj multe da demandoj. Decis ja ankaŭ, ke ni mem respondu iliajn demandojn. Ni tralegadis ĉi leterojn en niaj kunvenoj kaj kolektadis la demandojn; en la anguleto pendis ankaŭ folio por la demandoj al la eksterlandaj sendiuloj.

Pri kio sole oni ne demandis ilin: kiam ili organiziĝis kaj de kie aperis la sendiularo en Germanio, kiaj estas taskoj iliaj nuntempe? Kio malhelpas ilian laboron? Kia estis ilia partopreno aŭ rilato al la Hamburga striko aŭtuna de la poŝtistoj? Kiamaniere ili festis la Oktobran revolucion? ktp. ktp.

Ĉiu letero ilia enportis grandan plivigligon en nian laboron. Precipe ekscitantaj nin demandoj estis tiuj, ligitaj kun USSR. Tiele, kiam ili, klarigante ligon de la ŝtato kun la eklezio en Germanio, misdiris, ke laŭ iliaj scioj ĉiu sendiulo en USSR estas devigata ĝustatempe deklari siajn konvinkiĝojn ĉe regnorganoj, ĉe ni ĉiuj ekscitiĝis: "Skribu al ili, kian ordaron ni havas verfakte!" — Kaj ni sendis grandan leteron, dediĉitan al la demando pri la rilatoj, inter la eklezio kaj ŝtato en USSR.

Longe oni ridadis ĉe ni, kiam la eksterlandaj sendiuloj komunikis al ni, ke la germanaj popoj de ĉiuj felkoloroj je siaj elpaŝoj kontraŭ USSR ricevadas la respondon de l' sendiuloj: "Ne ekzistas potenco, kiu ne devenus de dio, — diras vi... Do, laŭ vi sekvas, ke la sovetoj ankaŭ — de dio?"

La germaniaj popoj ne trovis eĉ kontraŭrespondon.

La Hamburga ĉelo interesiĝis pri formoj de nia laboro kontraŭreligia, pri demandoj de disvolviĝo de alkoholismo en nia lando, pri dancoj, nova vivmoraro, senreligia infanedukado ktp.

Ĉio-ĉi donis al ni vastajn eblojn ne nur efektivigi la propagandon de l' militanta ateismo inter la vicoj de la liberpensula junularo de Hamburgo, sed ankaŭ malaperigi falsajn konceptojn pri USSR.

Ni estas interŝanĝintaj tutajn pakaĵojn da leteroj, karakterizintaj formojn kaj metodojn de la laboro ilia kaj nia. De ili ni ricevadas ne nur iliajn gazetojn kaj ĵurnalojn, sed eĉ flugfoliojn kaj specimenojn de anoncoj kaj eltranĉaĵojn el ĵurnaloj. Ankaŭ ni sendis multon al ili. Responde ni ricevis sinceran dankon.

Nia kunlutiĝo kun la liberpensuloj de Germanio fortikiĝas. Eksterlande oni aŭskultas nian vorton, kaj ne vane ilia ĉelo ĉiam pli kaj pli kunproksimiĝas al la komjunularo, kio antaŭe forestis en ilia laboro. Nia tasko estas *plivastigi ĉi-tiun kunligon, kaj al aliaj A.S.-ĉeloj decas nin imiti,* per tio mem ne nur plivigligonte la laboron, sed ankaŭ pliprofundigonte ĝin.

Gekamaradoj, ni iru ti-kien oni nin vokas!

N. Incertov.

*

FERA GVARDIO DE SAT

Mi aliĝas "fantastikan" alvokon — krei feran gvardion de SAT, kiu finkonstruos la templon de Sennaciismo. Ĉu ĝi estas utopio? Ĉu la SAT-anaro ne montras, ke ni estas celkonscia proleta amaso, povanta fari "miraklojn" per sia solidareco kaj entuziasmo?!

Ne sufiĉas solaj deziroj kaj vortoj, necesas agoj. K-do Fjodorov, mi plene subskribas vian admirindan ĵuron: mi persiste estos portanta mian ĉiumonatan 1-rublan brikon por la fundamento de nia komuna afero (se nur mi ne iĝos senlabora), "eĉ se mi restus sola".

Mi ne estas riĉulo, samkiel ankaŭ jam gvardianiĝintaj K-doj.

N. Fedotov, Ŝaĥty *(3736).*

*

NIA POŜTO

Herthorne (7382). — *Dankon pro artikolo. Nin tre interesus artikolo en kiu vi povus doni kelkajn informojn pri via hejma vivo, simile al "Tago el mia vivo". Se eble kun foto.* *Red.*

972. *Fianĉiĝ-anoncojn ni ne akceptas.* Adm.

URĜA AFERO!
SENDU SALUTLETEROJN!

Kamaradoj el tuta mondo! La 21. k. 22. de majo okazos en Berlin regno-konferenco de Tutgermania Ruĝa Helpo (organizaĵo por subtenado de politikaj kaptitoj kaj iliaj familianoj). Sendu oficialajn per stampo atestitajn salutskribaĵojn, pruvu la taŭgecon de nia lingvo por internacia interkompreniĝo. La salutskribaĵojn sendu al: *Zentralvorstand der Roten Hilfe Deutschlands, Dorotheenstr. 77-78, Berlin NW 7 (Germanio).*

544 (Klotzsche apud Dresden).

KRONIKO

Germanio.

München. — La ĉi-tieaj SAT-anoj decidis starigi SAT-rondon. Per ĉi tiu fondo ni celas havigi al ni la eblon funde kaj inde pritrakti SAT-aferojn kaj partopreni internacian labmovadon. Certe ĉi aranĝo ankaŭ helpos plisennaciigi la ge-SAT-anaron München-an.

Milok Centdek.

Jugoslavio.

Zagreb. — Ĉe la centra fako de l' "Unuiĝo de grafikaj laboristoj" estas starigita esperanta rondo. La unuiĝo, havanta ankaŭ fakojn en aliaj urboj, tre favoras nian movadon. En la organo de l' unuiĝo *"Grafički Radnik"* estas enpresata koresponda kurso de esp-o, kiun partoprenas ĉk. 150 provincaj K-doj. Ankaŭ ĉe la Zagreba fako funkcias kurso (30 p.) bonsukcesa. — *A. Mišak.*

Sovetio.

Aleksandria (Kremenĉ.-gub.). — Dank' al klopodoj de K-do Cegel fondiĝis rondetoj en loka labor-lernejo kaj ĉe presistoj. La subdistrikta Intersindikata Sekretariaro rezoluciis ke la lokaj sindikatoj devas laŭeble helpi la disvastiĝon de esp-o.

Ĥarkov. — La loka distrikto sindikatara konsilo (ĤDSK) organizis specialan kurson por preparo de rondetgvidantoj por aŭtuno. Tiuj ĉi gvidantoj devos prizorgi la laboron en kluboj, institucioj, entreprenoj, senpere ligante ilin kun eksterlando. Ĉiu el la 20 ĥarkovaj sindikatoj rajtis sendi sian reprezentanton al la kurso. Fakte nur 15 uzis sian rajton, sed kelkaj sendis po du. Sume 25 kursanoj vizitas la kurson havontan 25 duhorajn lecionojn: Studataj estas la lingvo (laŭ "Petro") kaj ĉiuj teoriaj problemoj kun ĝi ligitaj. Certe la SAT-demandoj okupas la ĉefan lokon. Kelkaj eksterlandaj K-doj salutis la kurson. Ĉiujn demandojn rilate ĝin oni direktu al: Esperanto-kurso ĤOSPS. Poŝtkesto 244. Ĥarkov (Ukrainio). *(5221.)*

Irkutsk. — Krom kelkaj elementaj kursoj tie ĉi en decembro de pasinta jaro estis fondita supera esperanta kurso, kiun regule vizitas proksimume 25 lokaj esp-istoj plejparte SAT-anoj. La okupoj okazas ĉiusemajne po 2—3 horoj esp-e kaj parte ruse (ĉar nin ofte vizitas komencantoj). La celo estas praktike perfektiĝi en uzado de esp-o, prepari spertajn instruistojn, pli profunde kompreni esencon de nia movado kaj de nia lingvo. Aktualo liveras al la kursantoj abundajn materialojn kaj temojn por aranĝi raportojn, diskutojn kaj studojn. Dum la kursoj ni: 1. informiĝas pri lastaj novaĵoj en nia mondo; 2. legas kaj pridiskutas artikolojn sendotajn por Sennaciulo kaj por Presservo, kolektive kontrolas kaj korektas ilian enhavon kaj stilon; 3. legas abunde ricevatajn el diversaj landoj leterojn, diskutas ilin el lingva vidpunkto kaj aranĝas kolektivajn respondojn; 4. spertuloj niaj verkas, tradukas modernajn verkistojn kaj deklamas; 5. ni aŭskultas kaj diskutas prilingvajn raportojn. Jen estas ekzemplaj temoj de l' raportoj: 1. kiel kreiĝis radikaro en esp-o kaj nacilingvoj; 2. nia vortaro bezonas ordon; 3. pri rusa lingvoreformisto Majakovskij; 4. kion priservas akcento kaj prononco en esp. kaj en nacilingvoj; 5. kio estas esperanto (leganto, ĉu vi bone scias — kio estas esperanto?)...

De tempo al tempo ni eldonas nian murgazeton, kiu pendas sur videblaj lokoj en diversaj publikejoj kaj bone propagandas. Ĝi enhavas teoriajn artikolojn, lokan kronikon kaj plejparte tradukojn el niaj plej bonaj eksterlandaj korespondantoj kun fotoj kaj ilustraĵoj.

Du grupoj de komunistaj infanoj "pioniroj" (po 30 geknaboj en ĉiu grupo) lernas esp-on kaj kolektive korespondas kun eksterlandaj infanoj. La grupo de ĉeffinancejo dum siaj infanaj spektakloj ĥore kantas "Internacion" en sennacia lingvo, surdige ĥorkrias "Vivu SAT!", "Vivu lingvo sennacia!" kaj ruse: "Internacio sen esp-o — Sonorilo sen lango" ktp. Esp-on ĉe ni lernas ankaŭ blinduloj (proksimume 12 homoj), gvidas K-dino Ĉelpanova... En nuna aprilo ni festos dekan datrevenon de fondo en Irkutsk de esp-a societo. *M. Krjukov.*

Kremenĉug. — Laŭ la ekzemplo de *"Molodij Bilŝovik"* (Kiev) kaj *"Robotniĉa Gazeta Proletar"*, la ĉiutaga *"Kremenĉugskij Raboĉij"* enpresas esp-an kurson (kun ĉiusemajnaj lecionoj). La 18. 3. 27 ("Tago de l' Pariza Komuno") la IRH-distrikta filio kaj la loka esp-a organizo, aranĝis kvartagan "Ekspozicion de Peresp-a Laborista Korespondado", kiun vizitis preskaŭ 5000 lokaj gelaboristoj, lernantoj, ruĝarmeanoj... La ekspozicio havis samtempe grandan propagandan sukceson. Pluraj grupoj de laboristoj kaj ruĝarmeanoj nun deziras ellerni la mondlingvon. — En la regimento X estas fondita la unua (en Kremenĉug) ruĝarmeana esp-a rondo, sub la gvido de K-dino *Moskina.* La kurson partoprenas 35 K-doj. — Precipan sukceson la mondlingvo havas en la rondoj de l' "Junpioniroj". Dum marto aprilo estas fonditaj rondetoj en multaj taĉmentoj. La kursoj nombras proks. 300 komencintojn (la nombro de l' lernemuloj estas ankoraŭ pli granda). Por prepari aron da grupgvidontoj por la stud-sezono aŭtun-vintro 1927/1928), la loka Intersindikata Esperanto-Konsultejo malfermis "Esperanto-Seminarion"; la studlaboro estas farata unu fojon ĉiuŝemajne; la nombro de vizitantoj superas 30.

Krjukov. — La Krjukov'a "ekspozicio de internacia korespondado" havis bonan varban rezulton: aperis 4 novaj studgrupoj: 1 por plenaĝuloj, 2 por junularo, 1 por "junaj pioniroj". Lastatempe nova rondeto estas ankaŭ fondata en la "Kamparana Domo".

Leningrad. — Ĉe klubo de PTT-laboristoj je la nomo de K-do Podbelskij funkcias esp-a kurso por komencantoj. *21. 3. 27* ĉe la sama klubo fondiĝis esp-a ĉelo (14 personoj) la 9-a en Leningrad. 4 ĉelanoj estas SAT-membroj. La celo de nia ĉelo estas kunligi la ekzistantajn ĉe la klubo politikajn rondetojn kaj la profesiajn organizojn kun samfakaj eksterlandaj K-doj. La korespondadon adresu al: Esperanto-Jaĉejka. Klub rabotnikov Svjazi im. Podbelskogo. Ul. Gercena 61, Leningrad. *Nik. (693).*

Reĉico. — De fino de l' marto laboro esp-a komencis plivigliĝi. Lokaj SEU-anoj kaj SAT-anoj (10) fondis ĉelon ĉe centra laborista partia klubo. Laboras du rondetoj, unu finos sian laboron la 15. 5. (6 pers.) kaj dua (10 pers.) — la 29. 5. La pasintan jaron ni havis nur unu parolantan esp-iston kaj nun — preskaŭ 10, kio donas al ni eblecon fari niajn kunsidojn en esp-o kaj prizorgi SAT-laboron. Aperis la unua numero de propaganda murgazeto — "Proletara Solidareco"; ni organizas ĉe kluba biblioteko esp-an fakon, por kiu estas donata al ni mono. La 10. 4. estis vespero de internacia laborista interligo komsomolanoj kaj laborista junularo, — ĉeestis 500 personoj. K-do Mnuĥin parolis pri VI. SAT-Kongreso, pri renkonto kun eksterlandaj komjunuloj; administranto de agitpropo de distrikta komjunkomitato K-do Klutko parolis pri neceso de esp-o por komjunuloj. Poste estis tralegitaj leteroj el Hamburg, Oslo, Wien k. a. kaj la kunveno konfirmis projekton de letero eksterlanden.

Organizita de ni "Labesko" dissendis al ĉiu profsindikato specialan cirkuleron pri internacia korespondado.

Distrikta kongreso de sovetoj ricevis salutojn el Leipzig, de ruĝfrontbatalantoj, de loka kompartikomitato kaj insignon de ruĝfrontistoj. Kun granda entuziasmo kaj ovacio akceptis ĉi salutojn la kongreso. Dum la legado de salutleteroj ĉeestis popola komisario de BSSR K-do Adamajtis. Rezulte — granda favoro, atento kaj subteno de parti-, sovet- kaj proforganizajoj. *GO-Mo (5189).*

Vladivostok. — Esp-a rondeto ĉe klubo je la nomo de "Vorovskij" la 13. 3. 27 aranĝis 8-an numeron de buŝfolieto "Alilandaj Sonoj". Post raporto, deklamado kaj tralego de ricevitaj leteroj de la rondeto, oni prezentis komedion de Kôratigin "Uniformo". — La 27. 3., la rondeto partoprenis konkursan vesperon de la klubo dum kiu ĝi faris 10 minutan agitprezentadon pri laboro de la rondeto. *S. G.*

Ĉe la neŭtraluloj.

Enkonduko de esperanto en la sudslavan fervojaron

Per dekreto de *21. 3. 27* la Ministerio de l' Trafiko de Jugoslavio decidis la uzon de esperanto kiel helplingvon por la surskriboj kaj avizoj al vojaĝantoj en la internaciaj vagonoj de la fervojoj.

La tramoj de Vieno kaj esperanto

La policistoj de Vieno, kiuj parolas esp-on, portas sur siaj uniformoj insignon, kiu permesas ekkoni ilin en la strato. Same estos estonte pri la tram-kondukistoj laŭ ordono de la direkcio kaj konforme al rekomendo de la trafika komisiono.

La turismo kaj esperanto

Esp-o estas pli kaj pli uzata en la turismo. La Oficejoj de turismo de Köln, Budapest kaj Neuchâtel aperigis ilustritajn gvidlibrojn en esperanto.

La internaciaj foiroj kaj esperanto

Kiel dum la antaŭaj jaroj, la foiroficejo de Frankfurt a. M. distribuis ankaŭ por la printempa foiro de 1927 tre arte presitan prospekton en esp-o. La foiro ankaŭ aperigos en esp-o liston de branĉoj kun traduko en 5 lingvoj.

La teknika gazetaro kaj esperanto

Imitante la ekzemplon de aliaj ĵurnaloj teknikaj kaj sciencaj, la Revue Sténographique Belge (Sistemo Duploye) publikigas de post sia numero de februaro 1927 resumojn en esp-o en ĉiu numero. *(Laŭ J. E. S.)*

RECENZEJO

Duope ricevitajn verkojn ni recenzas, unuope ricevitajn ni nur mencias.

Gvidlibro tra Köln. Eldonita de Urbtrafika Oficejo, Köln. Formato: 20×22,5 cm. 16 pĝ.

Tiu ĉi lukse eldonita libreto estas senpage ricevebla de *Städtisches Verkehrsamt* en Köln (Germanio). Oni skribas esperante.

Kio estas Oomoto. Eldonita de *Oomoto Propaganda Oficejo*, Kameoka, Kioto-fu, Japanio. Formato: 12×18 cm. 55 pĝ. Kredeble ricevebla senpage, ĉar la prezo ne estas montrita.

Kiam oni legas sciencan verkon, oni ne povas senigi sin je malagrableta sento, kiun estigas la senĉesa dubo, disŝutita tra ĉiuj paĝoj. Skrupulemaj scienculoj ja ne asertas, sed ĉiam hipotezas kaj nur provas kolekti bonajn argumentojn por pravigi la hipotezon.

Tio klarigas, kial la popolamaso ne povas kontentiĝi per sciencaj klarigoj, per malfacile kompreneblaj hipotezoj, kiuj ne liveras al la spirito plenan kvietecon. Kredeble en tio kuŝas la kaŭzo, kiu faras, ke la pastroj el plej diversaj religioj sukcesas ankoraŭ havi grandan influon sur la popolamason. Ĉi lasta ja ŝatas aplombajn asertojn, eldirajn kun entuziasma, nedubema tono.

Ne estas do mirige, ke en la dudeka jarcento, en la epoko de plej mirindaj sciencaj aplikadoj, tamen povas naskiĝi nova religia movado, kiu ne estas pli stulta — nek malpli — ol ĉiuj aliaj.

La nova profeto, Onisabro Deguĉi, ŝajne posedas ĉiujn necesajn ecojn por entuziasmigi la amojn de simpluloj kaj de homoj mistikemaj. Por montri la spiriton kaj valoron de liaj eldiroj, ni simple citu mallongan eltiron el ĉi broŝuro:

"En la unua volumo de tiu ĉi ampleksega verko estas pritraktata la kreado de la mondo, simile al la Genezo laŭ la Biblio; en la kvara volumo la Sankta Profeto pruvas en preciza esprimo pri la fakto, ke la tero, sur kiu ni vivas, *estas plata anstataŭ globforma*[1]), kiel oni opinias ĝenerala. En la aliaj lokoj de la verkejo li donas la plej mirindan priskribon de la antaŭhistoriaj okazintaĵoj, kiuj estis sciigataj al li de Dio..." *E. L.*

NACILINGVAJ ELDONAĴOJ

La Vie Eternelle de *Han Ryner.* Editions *Rado,* 12 aven. de Versailles, Paris (16-e). 260 pĝ., 12 fr. fr.

La Victoire Stérile de *Francis Pichon;* **L' Infernal Désaroi** de *André Ott;* **Anathème** (versoj) de André Phalène.

Tiuj tri franclingvaj verkoj, kies prezo estas respektive 12, 18 kaj 10 fr. fr., celas malamigi la militon. Cetere, la eldonanto: *André Delpench,* 51, rue de Babylone, *Paris,* eldonas preskaŭ nur tiajn verkojn. Ni konsilas al la franclingvanoj, ke ili mendu al tiu eldonejo ĝian katalogon. Ne forgesu citi "S-ulon".

Education for Emancipation, 30 pĝ., 2 pencoj; **The "Trained Mind"** *trained for What?,* 12 pĝ., 2 pencoj.

Ambaŭ broŝuroj estas eldonitaj de *The National Council of Labour Colleges* kaj haveblaj ĉe *Plebs League,* 162-a Buckingham Palace Road, *London SW 1.*

La Lingva Angulo

Demandoj:

1. Oni ofte povas legi la vorton komisiono *kun la senco: komisiitaro. Ĉu do ne estas korekte uzi kun tiu sama senco la pli simplan formon* komisio? *Kabe en sia vortaro cetere donas kiel ekzemplon la jenan:* La Esperantista Akademio estas konstanta supera komisio de la Lingva Komitato.

2. *Kelkaj komparaj ekzemploj pri la uzado de* ĉirkaŭ *kaj* ĉirkaŭe *estas tre necesaj al multaj legantoj de "S-ulo".*

Respondoj:

1) La uzado de la vorto KOMISIO en la sama senco, kiel KOMISIITARO, ne estas konsilinda, ĉar ĝi estas konfuziga. Ekz.: La KOMISIO akceptis la KOMISION kontroli la kalkulojn. La vorto KOMISIONO estas sufiĉe internacia. Se ĝi malplaĉas al vi, kio malhelpas, ke vi uzu la vorton KOMISIITARO?

2) ĈIRKAŬ estas prepozicio kaj bezonas komplementon; oni uzu ĝin prefere nur en la senco loka. La uzado de la prepozicio ĉirkaŭ kun la signifo de la adverbo ĉirkaŭe ne estas konsilinda, kvankam Zamenhofa, ĉar ĝi estas mallogika kaj konfuziga.

ĈIRKAŬE estas adverbo kaj konsekvence ne povas ricevi komplementon. Uzu ĝin ĉiufoje, kiam vi povas anstataŭi ĝin per la vorto PROKSIMUME, aŭ prefere uzu la adverbon PROKSIMUME.

[1]) La substreko estas de ni.

Ekz.: La koncerto daŭris ĉirkaŭe 3 horojn. La vesto kostis ĉirkaŭe 100 rublojn. La loĝantaro de la urbo nombras ĉirkaŭe 50 milojn. La invititoj estis en la nombro de ĉirkaŭe 30 homoj.

*

MEMORNOTO

Represis el "Sennaciulo".

Bezbojnik, Moskvo, 20-3-27: "Atakemo de la hebrea klerikalismo" (117). — *L'Effort*, Lyon: 1-3-27: "Sciigoj el Norvegio" (112), "Atakemo de la hebrea klerikalismo" (117), "En la mez-epoka Hungario" (119—120), "Stranga Striko" (119—120), "Senlaboreco kaj infanoj" (119—120); 15-3-27: "Laborvivo en Palestino" (123—124); 1-4-27: "Laboristoj malfermu la okulojn!" (125—126). — *Le Libéré*, Nice, 15-3-27: "Nova kodo pri edziĝo" (103), "Laboristoj, malfermu la okulojn!" (125—126).

Enhavis notojn pri SAT.

Zarja Vostoka, Tifliso, 27-3-27: foto de la unua paĝo de "Sennaciulo", pri labesko.

Enhavis tradukaĵojn el esperantaj leteroj.

Pod Znamenem 26, Tifliso, 26-3-27. — *Zarja Vostoka*, Tifliso, 27-3-27 (3). — *The Labour Woman*, apr. 27. — *Molodoj Bilŝovik*, Kievo, 31-3-27. — *Bezbojnik*, Moskvo, 20-2-27.

Enhavis materialon de SAT-Gazetservo.

L'Effort, Lyon, 1-4-27 (22, 31, 28). — *La Flamme*, St. Etienne, 5-3-27 (19). — *L'Emancipateur*, Bourges, 20-2-27 k. 3-3-27 (20, 28, 29). — *Le Libéré*, Nice, 15-3-27 (24, 27). — *Zabajskalskij Raboĉij*, Ĉita, 8-3-27. —

Enhavis priesperantajn artikolojn.

Der Tag, Vieno, 11-4-27. — *Sächsische Arbeiter-Zeitung*, Leipzig, 14-4-27. — *Münchener Post*, München, 9/10-4-27. — *Lyon Républicain*, Lyon, 16-4-27.

KORESPONDADO

TARIFO

Unu enpreso: Simpla trilinia anonco kostas 0,50 mk. or., ĉiu plia linio la samon. Ni nur akceptas anoncojn kun samtempa pago.

MALLONGIGOJ: L = letero, PK = poŝtkarto, PI = poŝtkartoj ilustritaj, PM = poŝtmarkoj, bfl. = poŝtmarko sur bildflanko, k. ĉ. l. = kun ĉiuj landoj, esp-ajo = esperantaĵo.

Ĉiuj petantoj pri korespondado havas la devon, nepre respondi almenaŭ unu fojon al ĉiuj petoj koncernantaj la fakon, por kiu ili sin enskribigis.

Bulgario.

K-do *Theodor K. Popov, Petriĉ*, dez. koresp. k. ĉ. l. pri pedagog. k. filologiaj temoj.

K-do *Kiril Iv. Uzunov, Petriĉ*, dez. koresp. k. ĉ. l. L, PK, PI.

Ĉekoslovakio.

K-do *K. Vanous, Luze*, dez. interŝ. PM k. ĉ. l. precipe kun Sovetio. Certe resp.

Adresŝanĝo: K-dino *Filomena Lustinez* Photoatelier Weissgärber, *Weipert i. Erzgeb.* (Antaŭe en Bodenbach.)

Germanio.

— Lab. Esp. Grupo-Riesa dez. kolektive koresp. pri ĉ. temoj k. ĉ. l. Ni nepre resp. Adr.: K-do *Georg Seurig*, Brückenstr. 10, I, *Riesa i. Sa.*

K-do *Bruno Rönnebeck*, Koloniestr. 129, *Berlin N. 20*, dez. koresp. k. ĉ. l. PI. bfl, krom Sovetio. Resp. garantiata.

K-do *Alfons Reuter*, Bochumer Str. 118, *Recklinghausen S. II. i. W.* pri lab. vivo, proleta kulturo ktp. k. ĉ. l. pref. kun Sovetio, L, PI, PK, il. gaz.

K-do *Paul Schmidt*, Karlstr. 31, II, Nowawes, dez. koresp. k. ĉ. l. PI, bfl. Resp. garantiata.

K-do *Walter Schumann*, Meissner Str. 24, *Riesa a. E.* dez. koresp. k. ĉ. l. pri komunismo, anarkiismo, antiaŭtoritatismo, resume pri klasbatalo.

K-do *Rikardo Schulze*, Blücherstr. 8, *Nowawes*, dez. koresp. per belaj il. PK, il. k. esp. gaz. k. ĉ. l. Letere kun Sovetio pri socialista ekonomio, kamparandemandoj, pozicio de l' eklezio al la ŝtatregistaro k. lab. movado, kun Sud-Afriko, Ĉinio, Persio k. Turkio pri la movado de l' indiĝenoj kontraŭ la imperialismo.

Atentu! "Lab. Esp. Grupo-Regensburg" aranĝos dum monato sept. varb-semajnon kun ekspozicio. Ni ĝentile petas la Gek-dojn sendi al ni PI, gaz. ktp. Al ĉiu sendinto ni sendas PI. Adr.: *Joh. Alzinger*, Hauptstr. 16, II, *Regensburg-Stadtamhof.*

K-do *Johann Panzer*, Leupoldsdorf, Nr. 10 ap. *Wunsiedel (Bavario)* dez. koresp. k. ĉ. l. pri ĉ. komercartikloj, interŝ. porcelanon kontraŭ samvaloraj objektoj, ne sendas unue. Certe resp.

Japanio.

K-do *K. Tsuboi*, 196, Asagaja, *Tokio-Fu*, dez. koresp. k. ĉiul. Gek-doj, L, PI, bfl.

Jugoslavio.

K-do *Radoje Kostiĉ*, (instruisto), *Brestovac, Banat*, S. H. S. dez. koresp. pri div. temoj k. ĉ. l.

Kanado.

K-do *George Jokinen, 46*, Widmer st. *Toronto II. Ont.*, dez. koresp. pri ĉ. temoj k. ĉ. l. Resp. garantiata.

Polio.

— Membroj de Lab. Esp. Soc. "Laboro", filio Lublin, dez. koresp. k. ĉ. l., escepte Sovetio, pri liberpensulaj k. lab. movadoj; interŝ. esp-ajojn, nacilingvajn gaz. Ĉiam resp. Skribu multnombre al K-do *2798.*

Sovetio.

Ateista Rondo dez. kor. k. ĉiulandaj sendiuloj-liberpensuloj. Adr.: *Leningrado*, pr. 25 Okt. 41, Klub "Komintern", *Krujok Bezbojnikov.*

Murgazeto de Esperantistoj-Sovetoficistoj "Revolucia Espero" serĉas korespondantojn por la gazeto. Adr.: *Krujok Esperanto Centralnogo Kluba Sovtorgslujaŝĉiĥ*, Fontanka 48, *Leningrado.*

Esp. ĉelo ĉe Klubo poŝtista de Podbelski, ul. Gercena 61 *Leningrado*, dez. kor. L, PI, gaz. kun labor. organ. k. apartaj Gek-doj pri lab. movado prof., politiko, PTT-aferoj ktp. k. ĉ. l. Resp. certe.

K-dino *A. Kapustina*, (9491) poŝtkesto, 41, *Ĥabarovsk*, (18 j.) junkom-istino, dez. koresp. k. ĉ. l. pri ĉ. interesaj temoj, L, PI.

K-do *A. Verŝinin*, (4638) poŝtkesto, 41, *Ĥabarovsk*, (21 j. kom-isto), dez. koresp. pri lab., politik. k. sciencaj temoj, L, PK, PI.

K-do *G. Niderkvell*, (ruĝarmeano, 27 j. kom.), Zeleny ruĉ. 23, *Smolensk*, dez. koresp. pri politik. k. ekonom. demandoj, ankaŭ en n. de ruĝarm. esp.-rondeto.

K-do *Ŝubencov*, Miĥajlovskij zavod, Sverglovskij okrug., dez. koresp. k. ĉ. l.

K-do *Fedor Gerasimov*, (studento junkomisto, 18 j.). Pedteknikumo, *Velij*, Pskovskoj gub., dez. koresp. pri junmovado k. a. temoj. Resp. garantiata.

Jenaj Gek-doj en *Ivanovo-Voznesensk* dez. koresp. pri ĉ. temoj, k. ĉ. l. L, PI, PK.:

K-do *S. A. Tregubov*, Ikonnikovo, Afonasovska, 34.

K-do *V. F. Kesarev*, Ŝujska, 6.

K-do *N. I. Moĥov*, 1-a Rab. posjolok, 15, kv. 5.

K-dino *E. N. Semenovskaja*, 1-a Rab. pos. 15-a kv. 5.

K-dino *A. I. Kolesanova*, Sretenska, 41.

— Gukom. de IRH dez. koresp. kun eksterl. ĉeloj de IRH k. kun politikaj malliberigitoj. Adr.: *Gubkom. V. K. P.* Mikajlovastr. ĉ. Nr. 3, MOPR, *Ivanovo-Voznesensk.*

K-do *Ilĉjo Kalinin* kaj *K-do Levin A., Oranjerejnoje*, Astrahanskoj gub., dez. koresp. k. ĉ. l. ge-esp-istoj. Interŝ. L, PK, belajn bildojn k. a., ĉiam resp.

K-do *V. Ŝevĉenko*, Kuznecnaja, 16, *Kremenĉug-Krjukov a. D.*, dez. koresp. pri ĉ. temoj k. ĉ. l. L, PK, PI, gaz.

K-do *Perelman*, 3-a Ŝtata Tabak-fabriko, *Kremenĉug*, dez. koresp. pri ĉ. temoj. Resp. garantiata. L, PK, gaz.

K-do *E. Palmov*, (radioamatoro, studento k. teknikisto), Poŝtkesto 174, *Sverdlovsk*, pri tekniko k. radio k. ĉ. l., ankaŭ per PI.

K-do *A. Mefodiev*, Krasnoznamenskaja, 6, *Stalingrad*, k. ĉ. l. L, PK, PI.

— Grupo de junkomunistoj dez. koresp. kun junkom-istoj k. laboristoj de ĉ. l. Resp. nepra. Adr.: K-do *N. N. Kudrjaŝev*, Mal-Dmitrovka, 8, kv. 29, Moskvo.

Adresŝanĝo: K-do *I. A. Jakovlev*, Mjasnickaja, 6, Kontora Saĥorotresta, *Moskvo-Centr.*

— Pionira grupo dez. koresp. kun esp-istoj de ĉ. l. pri div. temoj. Adr.: *Moskvo 69*, Noviuskij bulv., 99—158, *otrjadu pionerov.*

— Esp. ĉelo, konsistanta el 80 laboristoj k. kamparanoj ĉe "Kamenec-Podolska sovetpartia lernejo" dez. koresp. k. ĉ. l. pri ĉ. t. kun Gek-doj. Resp. rapida k. akurata. Adr.: K-do *Demetrio Pogorelov*, str. Vutiŝa, 14, Sovet-partia Lernejo, *Kamenec-Podolsk* (Ukrainio).

— Esp. ĉelo ĉe Samara Unuiĝo de Sendiuloj petas SAT-anojn korespond. kun ĝi pri ateistaj demandoj k. sendiula movado en ĉ. l. Resp. garantiata. Adr.: *Samara*, Poŝtkesto, 9, *Sojuzu Bezbojnikov.*

K-do *Kuĥarski*, (militisto), Poŝtkesto, 9, *Samara*, dez. koresp. kun ĉiul. militistoj pri vivo k. laboro en la div. armeoj. Skribu koncizajn raportojn pri faktoj, por ke mi povu enpresi ilin en nia jurnalo "Ruĝarmeano". Sendu interŝanĝe naciajn esp. gaz. k. jurnalojn.

K-do *M. Kojevnikov, Visimo-Ŝajtanski Zavod*, N.-Tagilskogo okr., Ural, pri pedagogiaj temoj kun geinstruistoj. Ĉiam resp.

K-do *A. Blinkov*, Mostovaja, 22, *Novo-Sibirsk* (Siberio) dez. koresp. k. ĉ. l. pri ĉ. temoj L, PK, PI, interŝ. il. gaz. humorajn k. a. Resp. nepra.

— *4-a Soveta Lernejo en Minsk* (Poŝtkesto, 33, OFILI — SAT — SEU) koresp. kun lernejoj, infangrupoj, pioniroj L, PK, PI, PM, k. kreskaĵoj.

Svedio.

Adresŝanĝo: K-do *John Lindholm*, (membro n-ro 5831), Vettergren, Blekingegatan, 31, 1 uppg. 4 tr., *Stockholm.*

ATENTU!

Gub. Fako de SEU aranĝas la 28./29. de majo teksregionan esp. konferencon. Bonvolu sendi leterojn de lab. organizaĵoj, sindikatoj kaj partioj.

Adr.: **Ivanovo-Voznesensk "Dom Prosveŝĉenia" Esperanto.**

Junkomunistaj grupoj de Berlin kaj Essen!

Skribu pri via vivo, laboro, studado k. ripozo al Domo de Junkomunista Unio en Moskvo (Ragojsko-Simonovski regiono). Sendu revuojn, fotojn. Rapida k. akurata respondado al ĉiuj viaj let. estas garantiata. Estas dezirata interligo kun alil. junkom-istaj grupoj, precipe fabrikaj. Lab. esp-istoj helpu interligi nin. Adr.: *Moskvo 4*, Tovariŝĉeskij per. 22, *Rajdom Komsomola Rogojsko-Simonovskogo rajona.*

Presejo: Uns-Produktivgenossenschaft, Leipzig (Germanio)